

OECD Environmental Outlook to 2030

Summary in Dutch

OESO - milieuvooruitzichten tot 2030.

Samenvatting in de Nederlandse taal

- Op welke manier zullen economische en sociale ontwikkelingen milieuverandering bewerkstelligen tot 2030? Welke beleidsmaatregelen zijn nodig om een oplossing te vinden voor de belangrijkste milieuproblemen? Hoe kunnen OESO- en niet-OESO-landen het best samenwerken bij de aanpak van deze problemen?
- De *OECD Environmental Outlook to 2030* geeft analyses van economische en milieutrends tot 2030, en simulaties van beleidsmaatregelen voor de aanpak van de belangrijkste problemen. Zonder nieuwe beleidsmaatregelen lopen wij het risico onherstelbare schade toe te brengen aan het milieu en de voorraad natuurlijke hulpbronnen die nodig zijn voor economische groei en welbevinden. Gebrek aan beleid brengt hoge kosten met zich mee.
- Toch laat de Outlook zien dat het aanpakken van de belangrijkste milieuproblemen waarmee wij momenteel worden geconfronteerd -waaronder klimaatverandering, verlies aan biodiversiteit, waterschaarste en gezondheidsgevolgen van vervuiling- zowel haalbaar als betaalbaar is. Deze Outlook belicht een combinatie van beleidsmaatregelen om deze uitdagingen op een kostenefficiënte manier aan te pakken. Deze Outlook bouwt voort op de uitgave van 2001 en tekent de ontwikkelingen in zowel OESO-landen als in Brazilië, Rusland, India, Indonesië, China en Zuid-Afrika (BRIICS) en geeft aan hoe de landen beter zouden kunnen samenwerken bij het oplossen van globale en lokale milieuproblemen.

De *OECD Environmental Outlook to 2030* is gebaseerd op projecties van economische en milieutrends tot 2030. De belangrijkste toekomstige uitdagingen op milieugebied worden gepresenteerd volgens het "verkeerslichtensysteem" (zie Tabel 0.1). De *Outlook* geeft ook simulaties van beleidsmaatregelen voor de aanpak van de grootste problemen, inclusief hun mogelijke economische, sociale en milieu-invloeden.

Tabel 0.1. De OESO-milieuvoorzichten tot 2030

	[Groen licht]	[Oranje licht]	[Rood licht]
Klimaatverandering		Dalende uitstoot van broeikasgassen per eenheid bbp	Wereldwijde uitstoot van broeikasgassen Groeiend bewijs voor het feit dat het klimaat al verandert
Biodiversiteit en hernieuwbare natuurlijke bronnen	Bosareaal in OESO-landen	Bosbeheer Beschermde gebieden	Kwaliteit van het ecosysteem Soortenverlies Invasieve uitheemse soorten Tropische bossen Illegale houtkap Fragmentatie van het ecosysteem
Water	Waterverontreiniging via puntbronnen in OESO-landen (industrie, gemeenten)	Oppervlaktewaterkwaliteit en afvalwaterverwerking	Waterschaarste Grondwaterkwaliteit Watergebruik en -vervuiling in de landbouw
Luchtkwaliteit	SO₂- en NO_x-uitstoot in OESO-landen	Stofdeeltjes en ozon in de troposfeer Emissies wegtransportsector	Luchtkwaliteit in steden
Afvalstoffen en gevaarlijke chemische stoffen	Afvalstoffenbeheer in OESO-landen CFK-uitstoot in OESO-landen	Gemeentelijk afvalaanbod CFK-uitstoot in ontwikkelingslanden	Beheer en transport van gevaarlijke afvalstoffen Afvalstoffenbeheer in ontwikkelingslanden Chemische stoffen in het milieu en in producten

VERKLARING: **Groen licht** = milieuproblemen die adequaat worden aangepakt, of milieuproblemen waarvan de aanpak de afgelopen jaren significant verbeterd is, maar die toch waakzaamheid van de landen vereisen. **Oranje licht** = milieuproblemen die een uitdaging blijven, maar die steeds beter aangepakt worden, of milieuproblemen waarvan de actuele status onzeker is, of die in het verleden goed werden aangepakt, maar nu minder goed. **Rood licht** = milieuproblemen die niet goed aangepakt worden, die ernstig zijn of verergeren, en die urgent aandacht vragen. Alle trends zijn wereldwijd, tenzij anders aangegeven.

Maatregelen zijn betaalbaar: beleidsscenario's en kosten

De *Outlook* belicht een aantal problemen uit de categorie "rood licht", die dringend maatregelen vereisen. De beleidsscenario's in deze *Outlook* geven aan dat de beleidsmaatregelen en technologieën die nodig zijn om deze problemen op te lossen beschikbaar en betaalbaar zijn. Ambitieuze beleidsmaatregelen ter bescherming van het milieu kunnen de economische efficiëntie vergroten en de gezondheidszorgkosten verminderen. Waarschijnlijk zullen op de lange termijn de voordelen van snelle aanpak van veel milieuproblemen groter zijn dan de kosten.

Als voorbeeld werd een hypothetisch, wereldwijd "OECD Environmental Outlook (EO) policy package" (EO-pakket beleidsmaatregelen, zie Hoofdstuk

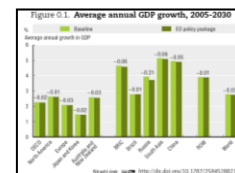
20) gebruikt. Daaruit blijkt dat door specifieke beleidsmaatregelen te combineren, een aantal van de belangrijkste milieuproblemen kunnen worden aangepakt en dat de kosten daarvan slechts iets meer bedragen dan 1% van het wereld-bbp in 2030, oftewel een vermindering opleveren van de gemiddelde jaarlijkse groei van het wereld-bbp met ongeveer 0,03 procentpunt (Figuur 0.1). Daardoor zou het wereld-bbp in 2030 niet bijna 99% hoger zijn dan op dit moment, maar 97%. Onder een dergelijk scenario zou de uitstoot van stikstofoxiden en zwaveloxiden in 2030 ongeveer een derde minder zijn, terwijl bij een basisscenario van geen-nieuw-beleid weinig verandering voorzien is, en in 2030 de groei van de uitstoot van broeikasgas beperkt zal blijven tot 13%, in plaats van 37%.

Meer ambitieuze beleidsmaatregelen dan het EO-pakket zijn nodig om de concentratie broeikasgas te stabiliseren op de niveaus die onderwerp van internationale discussie zijn (Figuur 7.5). Ook is een andere simulatie uitgevoerd, om te onderzoeken welke beleidsmaatregelen noodzakelijk zijn om de concentratie in de atmosfeer te stabiliseren op 450 ppm CO₂-equivalenten: één van de meest ambitieuze doelen in de discussie. De simulatie toont aan dat, om dit doel te bereiken, alle landen maatregelen moeten nemen om in 2050 een vermindering van broeikasgas met 39% te realiseren ten opzichte van de niveaus van 2000 (Figuur 0.2). Dergelijke maatregelen zouden een daling van het bbp met respectievelijk 0,5% en 2,5% ten opzichte van de geschatte uitgangswaarden voor 2030 en 2050 veroorzaken, wat gelijk staat aan een daling van de jaarlijkse groei van het bbp met gemiddeld ongeveer 0,1 procentpunt per jaar. Hoe meer landen en sectoren meewerken aan het tegengaan van klimaatverandering, des te goedkoper en effectiever de uitstoot van broeikasgassen wereldwijd kan worden teruggedrongen. Maar deze kosten zijn niet gelijkmatig over de regio's verdeeld, zoals Figuur 0.1 laat zien. Mechanismen voor lastenverdeling in een internationaal samenwerkingsverband lijken noodzakelijk ter bescherming van het wereldklimaat. Terwijl OESO-landen het voortouw zouden moeten nemen, kan vooral verdere samenwerking met een bredere groep opkomende economieën, in het bijzonder de "BRIICS"-landen (Brazilië, Rusland, India, Indonesië, China en Zuid-Afrika) gemeenschappelijke milieudoelstellingen bewerkstelligen, tegen lagere kosten.

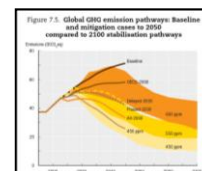
De gevolgen van gebrek aan milieubeleid

Wanneer geen nieuwe beleidsmaatregelen worden genomen, riskeren wij de komende decennia onherstelbare schade aan de milieubasis voor duurzame economische welvaart. Ter voorkoming daarvan zijn dringend maatregelen nodig om vooral de "rood licht"-problemen van klimaatverandering aan te

[Fig. 0.1] Gemiddelde jaarlijkse groei van het bbp in de periode 2005-2030

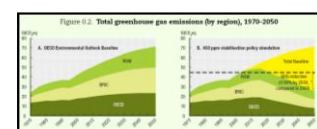

[Fig. 7.5] Scenario's wereldwijde van uitstoot van broeikasgassen: basislijn en verminderingen tot 2050, vergeleken met stabiliseringsscenario's 2100¹

Bron: *OECD Environmental Outlook*
Beleid: basislijn en simulatie; en Van Vuuren *et al.*, 2007.

[Fig 0.2] Totale uitstoot broeikasgassen (per regio), 1970-2050²

a) *OECD Environmental Outlook*
Basislijn
b) Simulatie beleid tot stabilisering op 450 ppm

¹ Opmerking: OESO 2008 = alle OESO-landen heffen een broeikasgasbelasting van USD 25 per ton CO₂-equivalent. Uitgesteld tot 2020 = alle landen heffen de belasting, maar pas vanaf 2020. Gefaseerd 2030 = OESO-landen heffen de belasting in 2008, BRIC (Brazilië, Rusland, India, China) in 2020 en de ROW (rest of the world) in 2030. Alle 2008 = alle landen heffen de belasting, beginnend in 2008. 450 ppm = scenario om de concentratie broeikasgassen in de atmosfeer te stabiliseren op 450 ppm CO₂-equivalenten. De belasting van USD 25 stijgt in alle gevallen met ongeveer 2% per jaar na het introductiejaar.

² Opmerking: BRIC = Brazilië, Rusland, India, China. ROW = (Rest of world) overige landen.

pakken: verlies aan biodiversiteit, waterschaarste en gezondheidseffecten van vervuiling en schadelijke chemische stoffen (Tabel 0.1).

Geen verdere maatregelen betekent voor de situatie rond 2030 bijvoorbeeld:

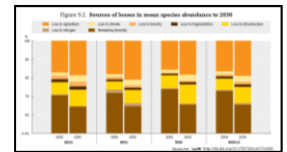
- dat de wereldwijde uitstoot van broeikasgassen naar schatting verder zal toenemen met 37%, en met 52% tot 2050 (Figuur 0.2a). Dit kan resulteren in een wereldwijde stijging van de temperatuur ten opzichte van pre-industriële niveaus met 1,7-2,4° Celsius rond 2050, wat een toename van hittegolven, droogteperioden, stormen en overstromingen zal veroorzaken. Dit zal ernstige schade veroorzaken aan de belangrijkste infrastructuren en oogsten;
- dat een aanzienlijk aantal nu bekende dier- en plantensoorten waarschijnlijk uitgestorven zal zijn, vooral als gevolg van uitbreiding van de infrastructuur en de landbouw, maar ook van de klimaatverandering (Figuur 9.2). De productie van voedsel en biobrandstof samen vereist wereldwijd een uitbreiding van landbouwgrond met 10%, resulterend in een verder verlies van leefomgeving voor wilde dieren en planten. Aanhoudend verlies van biodiversiteit zal het in stand houden van het kostbare ecosysteem door de aarde, dat economische groei en menselijk welbevinden mogelijk maakt, steeds verder bemoeilijken;
- dat water schaarser zal worden door niet-duurzaam gebruik en beheer van de voorraad, en door klimaatverandering. Het aantal mensen dat woont in gebieden met ernstige waterproblemen stijgt naar verwachting met 1 miljard, tot 3,9 miljard (Figuur 0.3);
- dat de invloeden van luchtvervuiling op de gezondheid wereldwijd zullen toenemen, waarbij het aantal vroegtijdige sterfgevallen als gevolg van de verviervoudiging van de ozonconcentratie in de troposfeer (Figuur 12.2) en als gevolg van stofdeeltjes in de lucht meer dan verdubbelt. De productievolumes van de chemische industrie in niet-OESO-landen stijgen snel, en er is onvoldoende informatie om de risico's van chemische stoffen in het milieu en in producten te beoordelen.

De grootste milieueffecten zullen merkbaar zijn in ontwikkelingslanden, die minder goed toegerust zijn voor beheer en aanpassingen. Maar de economische en maatschappelijke kosten van het uitblijven van milieumaatregelen of uitstel van maatregelen op deze terreinen zijn aanzienlijk en beïnvloeden economieën nu al -ook in de OESO-landen - zowel direct (bijvoorbeeld via de kosten van de volksgezondheid) als indirect (bijvoorbeeld via verminderde arbeidsproductiviteit). De kosten van het uitblijven van beleidsmaatregelen ten aanzien van het verlies aan biodiversiteit (bijvoorbeeld in de visserij) en de klimaatverandering kunnen hoog oplopen.

De belangrijkste beleidsopties

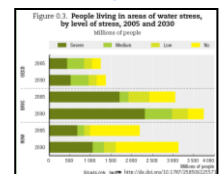
Het momentum is nu aanwezig om ambitieuze beleidsveranderingen te

[\[Fig.9.2\] Oorzaken van verminderde gemiddelde soortenrijkdom tot 2030](#)

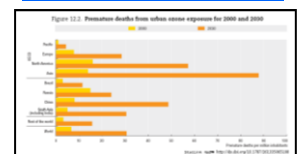

Bron: OECD Environmental Outlook Basislijn

[\[Fig. 0.3.\] Mensen die wonen in gebieden met "waterstress", naar stressniveau, 2005 en 2030 \(in miljoenen\)](#)

[\[Fig. 12.1\] Vroegtijdige sterfgevallen als gevolg van blootstelling aan ozon in steden, in 2000 en 2030](#)

Bron: OECD Environmental Outlook Basislijn

introduceren, om de belangrijkste milieuproblemen aan te pakken en duurzame ontwikkeling te bevorderen. Investeringskeuzen die vandaag worden gemaakt moeten zodanig gestuurd worden dat zij leiden tot een beter toekomstig milieu, vooral als daarbij sprake is van "inherente" keuzen voor energievormen, transportinfrastructuur en gebouwenvoorraad voor de komende decennia. De volgende maatregelen zijn van essentieel belang:

- gebruik een combinatie van aanvullende beleidsmaatregelen om de grootste en meest complexe milieuproblemen aan te pakken, met sterke nadruk op marktgebaseerde instrumenten, zoals belastingen en verhandelbare rechten, om de kosten van maatregelen te verminderen;
- stel prioriteiten vast voor maatregelen in de sleutelsectoren die de verslechtering van het milieu bevorderen: energie, transport, landbouw en visserij; milieuministers kunnen dit niet alleen. Milieuoverwegingen moeten worden geïntegreerd in alle beleidsmaatregelen van de relevante ministeries, inclusief die van financiën, economische zaken en handel. Deze prioriteiten moeten weerspiegeld worden in alle besluiten ten aanzien van productie en consumptie;
- zorg er voor dat globalisering kan leiden tot een efficiënter gebruik van energiebronnen en de ontwikkeling en verspreiding van eco-innovatie; handel en industrie moeten een leidende rol spelen, maar overheden moeten duidelijke en consistente langetermijn-beleidsstructuren opstellen, om eco-innovatie te stimuleren en de milieu- en maatschappelijke doelstellingen te waarborgen;
- verbeter de samenwerkingsverbanden tussen OESO- en niet-OESO-landen, om de wereldwijde milieuproblemen aan te pakken; vooral Brazilië, Rusland, India, Indonesië, China en Zuid-Afrika (BRIICS) zijn sleutelpartners, gezien hun groeiende invloed in de wereldeconomie en hun groeiende aandeel in de wereldwijde milieudruk; verdere samenwerking tussen OESO- en niet-OESO-landen kan de verspreiding van kennis en technologisch beste praktijken bevorderen;
- versterk het internationale milieubeheer, om grensoverschrijdende en wereldwijde milieuproblemen beter te kunnen aanpakken;
- versterk de aandacht voor het milieu in ontwikkelingssamenwerkingsprogramma's, en bevorder een coherenter beleid.

© OECD 2008

Deze samenvatting is geen officiële OESO-vertaling.

Reproductie van deze samenvatting is toegestaan, mits het OESO-copyright en de titel van de oorspronkelijke publicatie worden vermeld.

Meertalige samenvattingen zijn vertaalde uittreksels van OESO-publicaties die oorspronkelijk in het Engels en Frans zijn gepubliceerd.

Deze zijn gratis te verkrijgen via de Online Bookshop van de OESO
www.oecd.org/bookshop/

Neem voor meer informatie contact op met de eenheid OECD Rights and Translation, Public Affairs and Communications Directorate op: rights@oecd.org of per fax: +33 (0)1 45 24 99 30

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

Bezoek onze website www.oecd.org/rights/